

[Pelle Voigt]

Vi synes også, at de bemyndigelser, der ligger for forsvarsministeren i § 7, hvor det siges, at forsvarsministeren uden retskendelse under ekstraordinære forhold kan foretage indgreb over for telefonsamtaler, post- og telegramforsendelser og anden kommunikation, er en meget bred og lidt ubehagelig formulering.

Men det hjælper da på det, at forsvarsministeren med henvisning til behandling af dette spørgsmål tidligere har gjort klart, at disse ekstraordinære forhold skal forstås meget snævert som en klar, overhængende militær trussel mod dansk område. Men særlig klart udtrykt i lovtæksten er dette her bestemt ikke.

Vi mener, at når vi skal vedtage et lovforslag om forsvarrets formål, ville det også have været rigtigt og rimeligt under de forhold, vi har i verden nu, at de civile opgaver, som forsvaret skal løse, og som må formodes at blive mere omfattende i fremtiden, var nævnt på en fornuftig måde og ikke kun de snævre rent militære opgaver.

Vi så gerne, at man i loven specifikt nævnte spørgsmålet om forsvarrets indsats i katastrofesituationer, redningsopgaver og en række miljøopgaver, som forsvaret har mandskab og udstyr til at løse, men som man i alt for ringe grad i den nuværende situation anvender forsvaret til.

Med hensyn til lovforslag nr. L 6 skal jeg vende tilbage og henvise en smule til de bemærkninger, jeg gjorde til beslutningsforslag nr. B 1.

Vi er modstandere af, at man i Danmark fortsat udskriver folk til værnepligtstjeneste til internationale opgaver. Vi er glade for, at dette er taget ud af billedet med hensyn til den internationale brigade, og vi er meget tilfredse med, at SF's mangeårige kritik af anvendelsen af de værnepligtige i søværnet til den slags opgaver nu har vundet genklang, og at man vil gøre alt, hvad man kan for at undgå gentagelser.

Men jeg må sige, at vi stadig væk principielt adskiller os fra en række af de øvrige partier med hensyn til vores opfattelse af anvendelsen af værnepligtige.

Når f.eks. den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, siger, at værnepligtige aldrig vil blive anvendt til opgaver, de ikke er uddannet til, så rejser det det problem, at værnepligtige i dag overhovedet ikke færdiguddannes. Med den nedskæring på en måned af

værnepligtstiden, som forsvarsforligspartierne har gennemført, sendes man i dag hjem fra værnepligtstjenesten uden at kunne indtræde på en plads i mobiliseringsstyrken. Det vil sige, at vi overhovedet ikke i det nye uddannelsessystem har færdiguddannede værnepligtige. Det bliver man nemlig først, når man bliver genindkaldt og modtager yderligere omkring seks ugers træning på et eller andet tidspunkt, hvis det skulle ske.

Efter vores opfattelse er det misbrug af værnepligtsbegrebet at indkalde folk til forskellige former for gavntjeneste. Grundlovens § 81 om enhver våbenfør mands pligt til at forsvare Danmark må ikke fortsat kunne misbruges til at indkalde folk til at arbejde på deres faglige felt til en reduceret løn, og det er jo det, der sker.

Vi finder, at det er en logisk følge af grundlovens § 81, at man gennem værnepligten kan indkalde folk til uddannelse i en mobiliseringsstyrke, men vi finder det dybt urimeligt, at denne almindelige værnepligt, som burde ramme ligeligt, fungerer sådan, at f.eks. bilmeknikere og læger og andre specialuddannede, som Forsvarsministeriet ikke ønsker at give en ordentlig løn, skal være mere værnepligtige end andre.

I den tid, hvor man endnu i det danske forsvaret vil betjene sig af værnepligten – og jeg håber, at værnepligten vil blive aftrappet for endelig at blive afskaffet – bør man sikre, at værnepligten rammer ligeligt, at det eneste formål med at indkalde værnepligtige er at give dem en uddannelse, så de kan træde ind i mobiliseringsstyrken, og ikke et fordækt forsøg på at anskaffe sig forskellige faglige specialister til at løse konkrete opgaver, som man ikke på ordentlig vis ønsker at betale sig fra.

Det har dybest set ikke noget med værnepligt at gøre, og jeg skal i den forbindelse også markere, at SF er helt uenig i den dom fra Vestre Landsret, som anføres i bemærkningerne til lovforslag nr. L 6, og at det er vores håb, at vi både kan få diskuteret denne sag ordentligt igennem i Folketinget, og at en værnepligtig snarest vil rejse spørgsmålet igen om lovmedholdeligheden af denne anvendelse af værnepligtsbegrebet. Vi mener, at denne dybt besynderlige dom fra 1976 udgør ikke alene et tyndt, men et direkte fejlagtigt grundlag for den fremtidige tilrettelæggelse og sammensætning af værnepligtsstyrken.